

Lauwers MEER

NIEUWSBRIEF SEPTEMBER 2015

Door middel van deze nieuwsbrief willen we alle betrokkenen en belanghebbenden bij het beheerplan na een periode van 'stilte' bijpraten. En dan vooral over de zorgen die er leven en hoe we daarmee omgaan.

Heeft u zorgen? Lees dan vooral deze nieuwsbrief.

Zijn uw zorgen dan niet weggenomen? Neem dan contact met ons op of kom op de bijeenkomsten die we nog gaan houden. Check daarvoor de komende tijd even de website, www.np-lauwersmeer.nl onder de knop Natura2000.

Natura2000

De natuur beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Natura 2000-gebieden. Nederland telt 160 van deze gebieden. Eén daarvan is het Lauwersmeer.

Het Lauwersmeer is een prachtig natuurgebied, met veel ruimte voor recreatie zoals varen, surfen, kamperen, vogels, wild spotten en schoolreizen. Het Lauwersmeer heeft als natuurgebied een Europese status: het is een 'Natura 2000'-gebied. Dit betekent dat het een natuurgebied met hoge kwaliteit is en dat een aantal vogelsoorten in dit gebied extra bescherming krijgt. Dit gebeurt door de kwaliteit en diversiteit in het gebied te verbeteren op basis van een beheerplan waarin de natuur volop de ruimte krijgt. Het beheerplan Natura 2000 Lauwersmeer loopt gedurende 6 jaar en is bedoeld om achteruitgang van de natuur tegen te gaan.

Het gebied verandert langzaam van karakter als we de komende jaren geen maatregelen nemen. Het open karakter van het gebied komt onder druk te staan, doordat bomen en struiken verder groeien. Ook de rietkragen worden dunner als we niks doen. Uiteindelijk betekent deze verandering dat belangrijke vogelsoorten die in het gebied leven verdwijnen.

Nederland heeft met 'Europa' afspraken gemaakt over vogelsoorten die de komende jaren bescherming krijgen. Het beheerplan richt zich om de achteruitgang van deze vogelsoorten te voorkomen. Het beheerplan heeft een looptijd tot 2021. Vanaf 2021 moeten we ervoor zorgen dat het beter gaat met de vogels. Het is belangrijk dat ook na 2021 het gebied aantrekkelijk blijft voor deze vogelsoorten. Het plan is in ontwerp klaar en we verwachten dat het binnenkort ter inzage komt te liggen. Over het plan is al veel gesproken, ook met belanghebbenden. Dat heeft volgens ons geleid tot een goed plan met daarbij een aantal voorwaarden. Er zijn verdere mogelijkheden om invloed te hebben op het plan. In deze nieuwsbrief schenken we daaraan aandacht. Ook gaan we in op een aantal veel gestelde vragen die we op zaterdag 5 september tijdens een inloopbijeenkomst kregen.

Maatregelenpakket voor natuurversterking

Door de natuur te versterken in het Lauwersmeer maken we het gebied ook mooier en aantrekkelijker als recreatiegebied. De natuurdoelen voor het Lauwersmeer zijn;

1. **Voldoende vitaal rietmoeras creëren om minimaal de doelsoorten in stand te houden.**
2. **In stand houden en ontwikkelen van gebieden waar vogels komen om voedsel te zoeken.**
3. **Het Lauwersmeergebied als schakel tussen het Lauwersmeer en natuurgebieden in het achterland van de provincie versterken.**

Om deze doelen te bereiken, moeten we actie ondernemen. Voor 'doelsoorten' als roerdomp en porseleinhoen is het belangrijk om sterke rietkragen te behouden. Voor rietzanger en blauwborst is naast het riet open ruimte van belang. En voor kluit en bontbekplevier zijn slijkige platen het beste broedgebied. Slijkige platen zijn delen die bij laag water droog vallen.

Door in het voorjaar het water op een hoger peil vast te houden, verwachten we de leefgebieden voor deze soorten te verbeteren. Door een tijdelijk hoger peil, worden de rietkragen steviger en de openheid groter. Of dat echt zo gaat werken in de praktijk, gaan we onderzoeken.

Gedurende twee opeenvolgende jaren willen we het water maximaal 41 cm hoger vasthouden dan het huidige streefpeil van NAP -0,93 m. Dat gebeurt in beide jaren in het voorjaar voor een periode van 6 tot 8 weken, in het voorjaar (half februari – half april). We streven er naar om in 2016 te starten. De waterveiligheid in het gebied staat hierbij altijd voorop.

In deze twee jaar onderzoeken we de ecologische effecten op:

- de verschillende leefgebieden
- specifieke soorten als kuifeend en brilduiker
- waterplanten als schedefonteinkruid
- waterkwaliteit
- vismigratie

Met de resultaten van al deze onderzoeken gaan we in overleg bepalen wat voor de lange termijn een geschikte manier van beheren is, zodat we de unieke natuur kunnen behouden en het gebied een prima plek blijft om te wonen, te werken en te recreëren. Wilt u meer weten, kijk dan op www.np-lauwersmeer.nl, onder de rubriek Natura2000.

Inloopbijeenkomst Lauwersoog op 5 september

Op zaterdag 5 september bezochten meer dan honderd belangstellenden de informele inlooppoging bij Lauwersoog. Gedeputeerde Staghouwer van de provincie Groningen sprak een kort welkomstwoord en nodigde iedereen uit om aan de aanwezige deskundigen vragen te stellen.

Diverse aanwezigen maken zich zorgen over de proef waarbij het waterpeil in het voorjaar omhoog gaat met 40 cm. De roep om een gemaal klonk ook meermalen door.

Veel vragen en opmerkingen waren ook gericht op de kansen op schade. "Kunt u garanderen dat er geen schade uit de proef voortvloeit?" en "Er zou toch een nulmeting komen?" en "Wat is er van waar dat er een schaderегeling komt?"

We hebben ook veel steun gehoord voor het idee om de natuur een handje te helpen. Sommigen vroegen zich daarbij af of het echt nodig is het water vast te houden en het niet op een andere manier kan. Kortom: kritische geluiden, zorgen, maar ook bijval voor het idee om de natuur een handje te helpen. Hieronder gaan we op de zorgen en vragen in.

Vragen en antwoorden

Zorgen over mogelijke wateroverlast

We hebben in een animatiefilmje gemaakt, waarin in kort bestek uitgelegd wordt wat het doel van de proef is en waarom we er vertrouwen in hebben dat de proef niet leidt tot onbeheersbare situaties. U kunt dit filmje zien op de website www.np-lauwersmeer.nl onder het kopje Natura 2000.

In de gesprekken bleek dat een aantal mensen zich zorgen maakt of het waterpeil bij noodsituaties voldoende onder controle te houden is. De proef zou het in noodsituaties moeilijker maken. Het waterschap Noorderzijlvest is verantwoordelijk voor het waterbeheer en voert dat uit volgens geldende en veilige normen. Alleen als dat past binnen de normen, zal het waterschap het verzoek van de provincies toestaan om het water tijdelijk vast te houden. De proef is volledig ondergeschikt aan het grotere belang van een veilig waterbeheer.

De provincies zullen nog een officieel verzoek doen aan het waterschap Noorderzijlvest. De provincies hebben namelijk een vergunning nodig om tijdelijk een waterstand afwijkend van het streefpeil van NAP - 0,93 m te krijgen. Het waterschap moet nog officieel toetsen of het vasthouden van het water tot maximaal NAP - 0,52 m voor een periode van 6 tot 8 weken, in het voorjaar, inderdaad past binnen de veiligheidsnormen. Tegen de vergunning is bezwaar mogelijk. Tegen de tijd dat de vergunningaanvraag gaat lopen zullen wij dat in deze nieuwsbrief melden.

“Wat is er gedaan met onze eerdere inspraak?”

In de periode dat het beheerplan tot stand kwam, zijn diverse suggesties en voorstellen gedaan door een klankbordgroep en vanuit de samenleving. Dit heeft geleid tot diverse voorwaarden die bestuurders hebben gesteld aan de uitvoering van het plan. Belangrijke punten daarin zijn:

- de veiligheid en voorkomen van wateroverlast staat voorop
- er moet een duidelijk aanspreekpunt komen
- er moet een schaderегeling komen voor het geval er tóch schade is die door de proef ontstaat;
- er moet een nulmeting komen.

De inhoud van het plan is sindsdien niet meer wezenlijk aangepast. Wel is de begroting op orde gebracht en de financiële dekking geregeld.

Het eerste aanspreekpunt voor het beheerplan is de provincie Groningen. U kunt mailberichten sturen naar lauwersmeer@provinciegroningen.nl. Op die manier bereikt u onder meer de projectleider, de heer L. van Galen Last. U kunt ook telefonisch contact opnemen via 050 - 316 48 50.

De schaderегeling is gericht op eventuele schade, waarvan duidelijk is dat deze het gevolg is van de proef. Het gaat niet over calamiteiten. Ter illustratie een voorbeeld waar het dan wel over gaat. Stel u heeft een terrein dat af en toe blank staat bij hogere waterstanden. Bij het normale beheer wordt het peil zo snel mogelijk teruggebracht naar NAP -0,93 m. Tijdens de proef zal het water langere tijd op maximaal NAP - 0,52 m kunnen staan. De situatie dat er dan langer water op uw terrein staat, kan schade die op basis van de regeling kan worden vergoed.

Schades worden beoordeeld door onafhankelijke experts. Tegen de tijd dat de proef van start gaat, schaderen wij u over hoe de door onafhankelijke experts. Tegen de tijd dat de proef van start gaat, Ook is er afgesproken dat er een 'nulmeting' wordt uitgevoerd. Dat houdt in dat we vooraf een aantal zaken in beeld willen brengen. De nulmeting bestaat uit twee onderdelen: 1. Volgen van het grondwaterpeil en 2) waar nodig op locatie vooraf de situatie opnemen. Veranderingen in het grondwaterpeil kunnen de oorzaak van schades zijn. Daarvoor meten we met peilbuizen hoe het zelf zich ontwikkelt. Waar dat gewenst is, plaatsen we een aantal extra peilbuizen. De gegevens houden we goed bij. Zo kunnen we zien of de proef invloed heeft op het grondwaterpeil.

Kort voordat de proef van start gaat, laten wij ook op locatie nulmetingen uitvoeren. Dat doen we op plaatsen waarvan we een redelijk vermoeden is dat daar schade kan ontstaan. Wij laten ons daarin bijstaan door onafhankelijke deskundigen. Het kan nodig zijn vooraf te kijken naar een situatie, om achteraf te kunnen vaststellen of er een verband is tussen de schade en de proef. Wij hebben nog niet alle details uitgewerkt en zullen in een volgende nieuwsbrief daar op terugkomen.

Tijdens de proef houden we goed in de gaten of er gevolgen zijn die we niet hadden voorzien. Als u iets ziet waarvan u denkt dat er een verband met de proef is, vragen we u dat snel te melden.

Mocht u suggesties hebben voor de nulmeting en de monitoring, dan kunt u dat doorgeven. Wij hebben de recreatiebedrijven hiervoor al in beeld. Zie hiervoor de contactgegevens.

Het beheerplan kunt u vinden op: www.provinciegroningen.nl/uitvoering/natuur-en-landschap/natura-2000-de-stand-van-zaken/lauwersmeer of www.fryslan.fr/13928/natura-2000-lauwersmeer/. U kunt ook wachten op de formele ontwerp-versie die wordt gepubliceerd door de Staatssecretaris van Economische Zaken. Als deze beschikbaar is, sturen we daarover informatie als u zich voor de nieuwsbrief heeft aangemeld. De nu beschikbare versie is inhoudelijk hetzelfde als de formele die nog komt.

Inspraak

Wij verwachten dat de staatssecretaris van Economische Zaken binnen enkele weken de ontwerp-plannen ter inzage zal leggen. Zodra de datum definitief is, komt dat in diverse kranten te staan. U krijgt ook rechtstreeks bericht als u zich heeft aangemeld voor deze nieuwsbrief. U kunt tot zes weken na de eerste dag van terinzagelegging uw zienswijze geven. Hoe de procedure precies in zijn werk gaat, waar u moet zijn enzovoorts, zullen we dan ook verder toelichten.

Alle zienswijzen die zijn ingediend, komen samen in een Nota van Antwoord. Daarin moet de rijksoverheid laten zien wat zij met de zienswijzen doet. Nadat het beheerplan is vastgesteld, al dan niet gewijzigd, draagt het Rijk de uitvoering over aan de provincies. De provincies Groningen en Fryslân zijn samen gelijkelijk verantwoordelijk voor de uitvoering van dit beheerplan. De provincies hebben onderling afgesproken dat de provincie Groningen het eerste aanspreekpunt is.

Hebt u de informatiebijeenkomst van 5 september gemist? Bent u niet tevreden met de antwoorden in deze nieuwsbrief? Wilt u een verdere toelichting? Wij zullen in de periode dat de formele inspraak loopt opnieuw een enkele informele bijeenkomsten organiseren. U heeft dan nogmaals de kans om met ons in gesprek te gaan en uw zorgen te uiten. Ook kunnen we u op weg helpen met formele procedures, zodat u goed gebruik van uw rechten kunt maken. De bijeenkomsten zullen tijdig bekend worden gemaakt via deze nieuwsbrief, de websites en via diverse kranten.